🌍 יום ולילה עם פנס

📚 כדור הארץ, השמש והירח

⏱️ 15 דקות

🧺 מה צריך?

- פנס (על סוללות)
- תפוז או כדור
- מדבקה קטנה או נקודה בטוש

🤔 מה אתם משערים?

למה יש יום ולילה?

👣 מה עושים?

1. סמנו נקודה על התפוז – זה הבית שלנו.
2. החשיכו מעט את החדר. מבוגר מחזיק את הפנס – זו השמש.
3. סובבו את התפוז לאט סביב עצמו.
4. שימו לב: מתי הנקודה באור ומתי בצל?
5. כתבו: כמה סיבובים צריך כדי לעבור יום ולילה?

📝 מה גיליתי?

ציירו את התפוז, את הפנס ואת הנקודה ביום ובלילה

💡 מה קורה כאן?

כדור הארץ מסתובב סביב עצמו פעם אחת ב־24 שעות. הצד שפונה לשמש מואר, ושם יום. הצד השני בצל, ושם לילה.

🧘 רגע של התבוננות

כבו את הפנס והסתכלו על החושך דקה בשקט. גם בלילה השמש ממשיכה לזרוח בצד השני של העולם.

⚠️ בטיחות

לא מכוונים פנס לעיניים. פנס על סוללות בלבד.

⭐ אתגר נוסף

בעוד כמה שעות יהיה אצלנו לילה? ומה יהיה אז בצד השני של כדור הארץ?

🔦 צללים גדלים וקטנים

📚 אור וצל | ⏱️ 15 דקות

🧺 מה צריך?

- פנס
- קיר בהיר או דף לבן
- צעצוע קטן או יד

🤔 מה אתם משערים?

מה יקרה לצל כשנקרב את הצעצוע לפנס?

👣 מה עושים?

1. כוונו את הפנס אל הקיר.
2. שימו את הצעצוע בין הפנס לקיר.
3. קרבו את הצעצוע לפנס. מה קרה לצל?
4. הרחיקו אותו מהפנס. מה קרה עכשיו?
5. נסו לעשות צללים של חיות עם הידיים.

📝 מה גיליתי?

מקום הצעצוע	גודל הצל

💡 מה קורה כאן?

אור נע בקו ישר. חפץ שעומד בדרכו חוסם אותו ונוצר צל. כשהחפץ קרוב לפנס הוא חוסם יותר אור, והצל גדול יותר.

🧘 רגע של התבוננות

עשו צל של ציפור שעפה לאט על הקיר. הזיזו את הידיים לאט ונשמו לאט.

⚠️ בטיחות

לא מכוונים פנס לעיניים.

⭐ אתגר נוסף

איך אפשר לעשות צל ארוך? ומה קורה לצל שלנו בחוץ בבוקר ובצהריים?

🥣 מה מתערבב?

📚 חומרים ותערובות ⏱️ 20 דקות

🧺 מה צריך?

- 5 כוסות שקופות עם מים
- כפית
- מלח אמבט, חול, חרוזי פלסטיק, שמן תינוקות, נצנצים (לא למאכל)

🤔 מה אתם משערים?

אילו חומרים ייעלמו במים ואילו יישארו?

👣 מה עושים?

1. שערו לכל חומר: ייעלם או יישאר?
2. הוסיפו כפית חומר לכל כוס וערבבו.
3. חכו דקה והסתכלו מהצד.
4. מיינו: נמס במים, שוקע, צף.
5. כתבו מה גיליתם.

📝 מה גיליתי?

החומר	השערה	נמס / שוקע / צף

💡 מה קורה כאן?

מלח אמבט מתמוסס במים: הוא מתפרק לחלקיקים קטנים מאוד שאי אפשר לראות. חול וחרוזים שוקעים, שמן תינוקות צף ולא מתערבב עם מים, ונצנצים מתפזרים. כל אחד מהם יצר תערובת.

🧘 רגע של התבוננות

הסתכלו על שמן התינוקות הצף. איך הוא זז כשמזיזים את הכוס לאט?

⚠️ בטיחות

לא שותים ולא טועמים – אין כאן אוכל. עובדים על מגש.

⭐ אתגר נוסף

איך תוכלו להפריד חרוזים ממים? ונצנצים ממים?

🌙 יומן הירח

📚 הירח ומופעיו | ⏱️ 5 דקות בערב, שבוע

🧺 מה צריך?

- דף ועיפרון
- חלון שרואים ממנו את השמיים

🤔 מה אתם משערים?

האם הירח ייראה אותו דבר כל ערב?

👣 מה עושים?

1. כל ערב באותה שעה הביטו מהחלון.
2. חפשו את הירח בשמיים.
3. ציירו את הצורה שלו.
4. אם לא רואים אותו – כתבו "לא ראיתי".
5. בסוף השבוע השוו את הציורים.

📝 מה גיליתי?

יום 1	יום 2	יום 3	יום 4	יום 5	יום 6	יום 7

💡 מה קורה כאן?

הירח לא מאיר בעצמו – השמש מאירה אותו. הירח מסתובב סביב כדור הארץ, ולכן אנחנו רואים כל ערב חלק אחר ממנו מואר. צורות הירח נקראות מופעי הירח.

🧘 רגע של התבוננות

כשאתם מסתכלים על הירח, נשמו לאט שלוש פעמים. אנשים בכל העולם רואים את אותו ירח.

⚠️ בטיחות

מסתכלים מבפנים, מהחלון. אף פעם לא מסתכלים ישר על השמש.

⭐ אתגר נוסף

היעזרו בלוח השנה העברי: מה קורה לירח בראש חודש? ובאמצע החודש?